

GYORSELEMZÉS A GDP ALAKULÁSÁRÓL

2023

III. NEGYEDÉV

RÉSZLETES ADATOK

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzés elérhető az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemzesek/gyorselemzes-a-gdp-alakulasarol>

TOVÁBBRA IS VISSZAFOGOTT A HAZAI BELSŐ KERESLET– A 2023. HARMADIK NEGYED-ÉVI RÉSZLETES GDP ADATOK

A KSH második, részletes becslése a GDP alakulásáról megerősítette, hogy 2023 harmadik negyedévében éves összevetésben 0,4 százalékkal mérséklődött a gazdasági teljesítmény a nyers adatok szerint (1. ábra). A nemzetközi összehasonlításához használt szezonálisan és naptárhatással igazított 0,3 százalékos hazai csökkenés a jelenleg elérhető 25 európai uniós tagország átlaga alatt található (2. ábra). Az Európai Unió (+0,1 százalék) és az eurozóna (+0,1 százalék) gazdasága is összeségében stagnált éves bázison.

Negyedéves alapon 0,9 százalékkal nőtt a hazai GDP a harmadik negyedévben. A tavalyi második félévtől kezdődő recesszió idén a második negyedévben ért véget, és a harmadik negyedévben már bővülni tudott a gazdaság. A negyedéves alapon mért növekedés 0,9 százalékponttal, érdemben meghaladta az EU átlagot (3. ábra).

A gazdasági folyamatokat alapvetően befolyásolta az infláció, illetve annak lassulása. A gazdasági recesszió kezdete 2022 második félévében egybeesett azzal az időszakkal, amikor a hazai infláció a régiós átlag fölé emelkedett, és a gazdasági növekedés helyreállása akkor következett be, amikor a havi átárzások jelentősen mérséklődtek. Ennek is köszönhető, hogy negyedéves alapon 1,5 százalékkal emelkedett a háztartások fogyasztása. Éves összevetésben azonban a belső kereslet továbbra is csökkent a megemelkedett árszint következtében. A bérek alacsonyabb vásárlóereje következtében a háztartások fogyasztási kiadása 2,7 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakától (4. ábra). A hazai fogyasztási kiadások közül a legnagyobb mértékben, 5,8 százalékkal a nem tartós termékek fogyasztása csökkent, míg a szolgáltatások enyhébb ütemű 0,4 százalékos zsugorodását regisztrálták. A szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások hozzáadott értéke 3,1 százalékkal csökkent, elsősorban a kereskedelem-, a gépjárműjavítás (-11,6 százalék) és a szállítás, raktározás (-8,0 százalék) szektorok miatt. A legnagyobb emelkedést a humán-egészségügyi, szociális ellátás (+8,8 százalék) és az információ, kommunikáció (+2,1 százalék) ágazatban regisztrálta a KSH (5. ábra).

A bruttó állóeszköz-felhalmozásban az előző év azonos időszakához képest 15,1 százalékos, az előző negyedévhez képest 2,8 százalékos csökkenés volt megfigyelhető (4. ábra). A beruházások visszaesését elsősorban az állami infrastrukturális fejlesztések leállításai okozta, aminek következtében a kvázifiskális beruházások 29,2 százalékkal mérséklődtek a KSH beruházási szakstatisztikája alapján (6. ábra). Ez a hatás, valamint a lakásépítések csökkenése tükröződik az építési beruházások 21,6 százalékos visszaesésében, továbbá az építőipari hozzáadott érték 1,6 százalékos mérséklődésében a harmadik negyedévben (6. ábra). A vállalati beruházások alakulását is erősen befolyásolta a belföldi vásárlóerő és kereslet szűkülése. A főként külföldre termelő vállalatok fejlesztései bővültek, ezen belül a feldolgozóipar beruházásai 6,3 százalékos emelkedést mutattak, míg az inkább belföldre termelő és szolgáltató szektorok kevesebbet fordítottak fejlesztésre, mint egy évvel korábban. A beruházási ráta négy negyedéves gördülőátlaga folyó áron a harmadik negyedévben 26,1 százalék volt, miközben a változatlan áron számolt ráta tovább mérséklődött 22,2 százalékra.

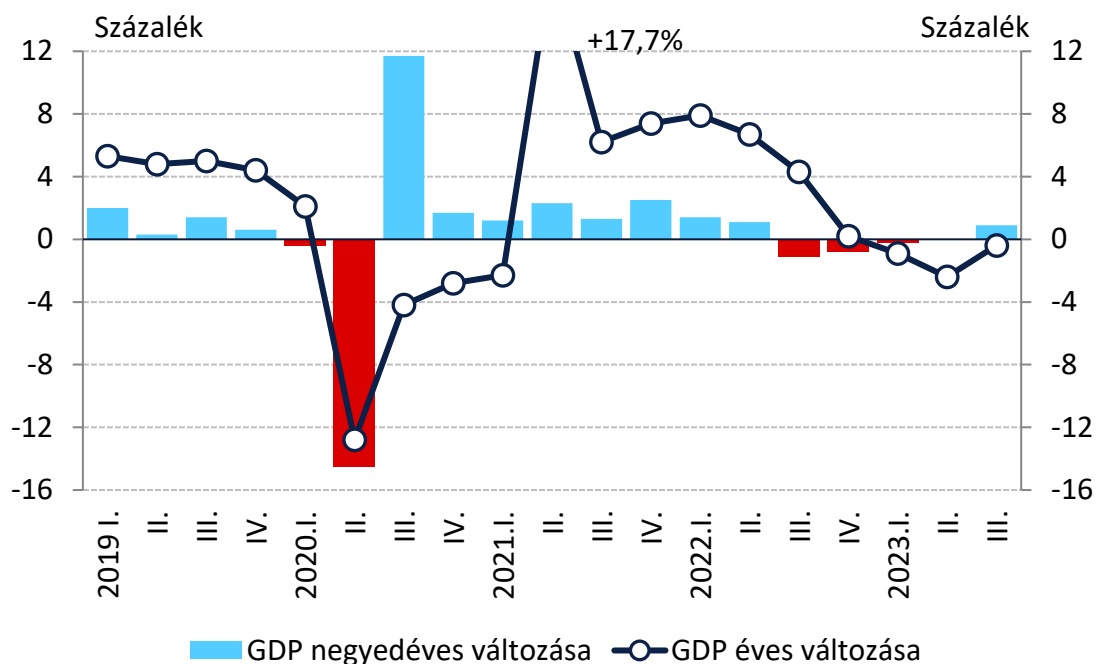
A nettó export 5,0 százalékponttal tompította a gazdaság visszaesését (4. ábra). Az export volumene 3,6 százalékkal mérséklődött, ezen belül az áruexport 4,9 százalékkal csökkent, míg a szolgáltatások exportja 1,8 százalékkal nőtt. Az árukivitel csökkenésével párhuzamosan az ipari termelés hozzáadott

értéke is 5,4 százalékkal zsugorodott a harmadik negyedévben (5. ábra). A mérséklődő belső keresleti tétélekkel (lakossági fogyasztás és beruházás) összhangban az import 8,7 százalékkal visszaesett. A készletváltozás enyhén visszafogta a GDP bővülését.

A gazdasági növekedéshez jelentős mértékben hozzájárult, hogy a mezőgazdasági termelés hozzáadott értéke 2023 harmadik negyedévében jelentősen, 88,2 százalékkal haladta meg az előző évi aszályos év alacsony bázisát, ami a harmadik negyedévben +3,4 százalékpontos növekedési hozzájárulást jelentett.

Budapest, 2023. december 1.

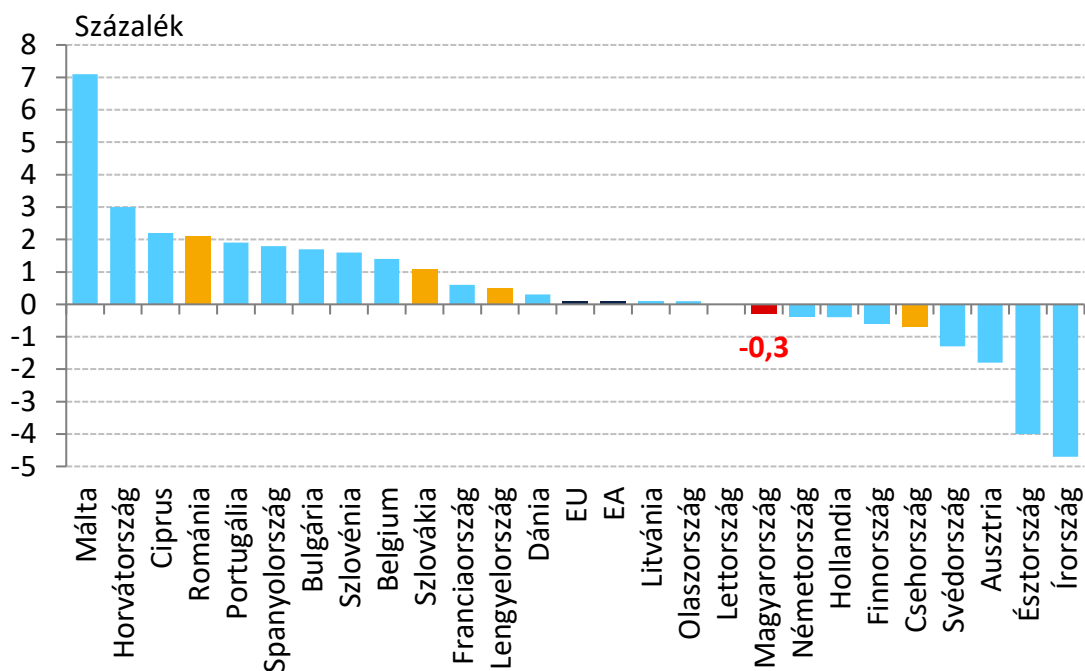
1. ábra: A hazai GDP alakulása éves és negyedéves összevetésben

Megjegyzés: A negyedéves változás szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján.

Forrás: KSH

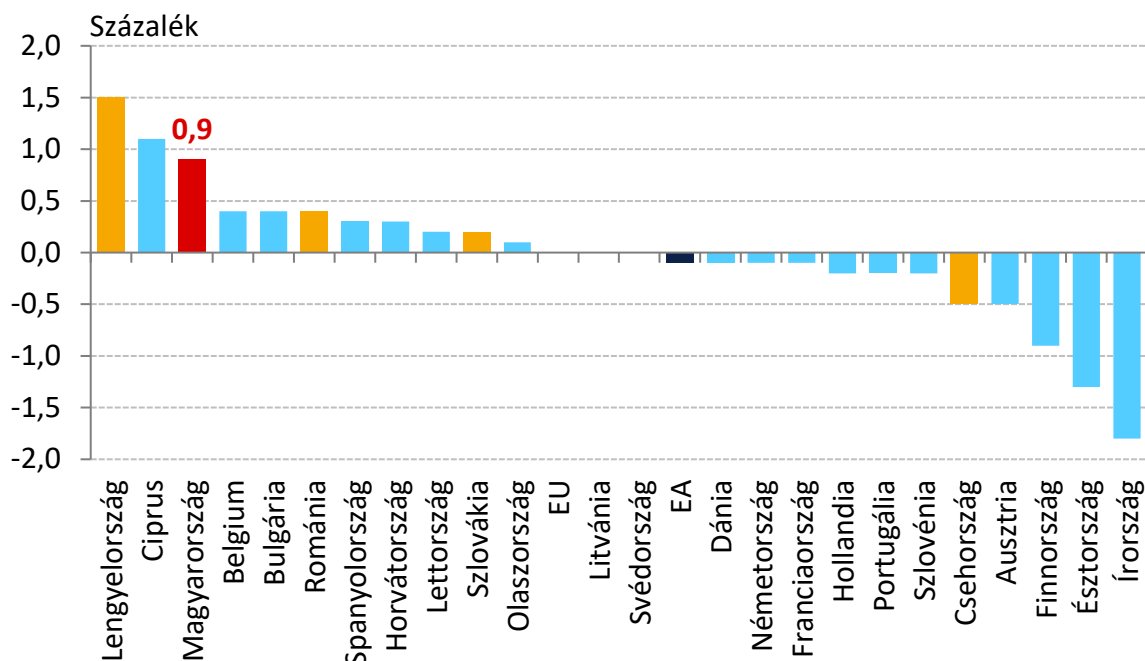
2. ábra: A GDP éves változása 2023 harmadik negyedévében az Európai Unió országaiban

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. Az elérhető legfrissebb adatok alapján. Görögország és Luxemburg esetében nem állnak rendelkezésre adatok.

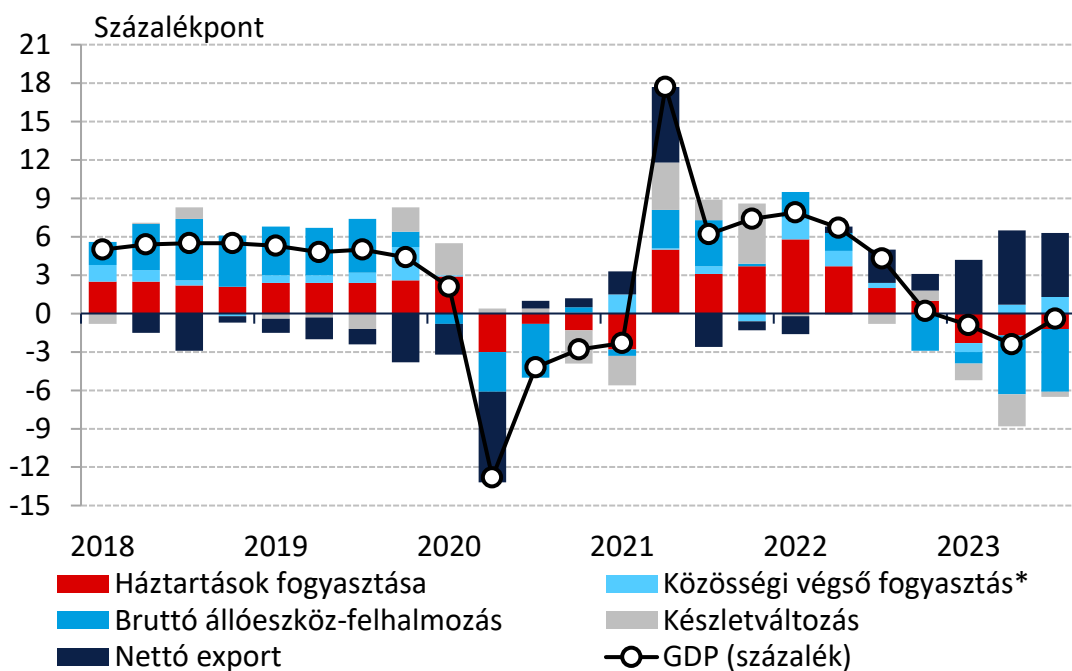
Forrás: Eurostat, KSH, nemzeti statisztikai hivatalok, Trading Economics

3. ábra: A GDP negyedéves változása 2023 harmadik negyedében az Európai Unió országaiban

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. Az elérhető legfrissebb adatok alapján. Görögország, Málta és Luxemburg esetében nem állnak rendelkezésre adatok.
 Forrás: Eurostat, KSH, nemzeti statisztikai hivatalok, Trading Economics

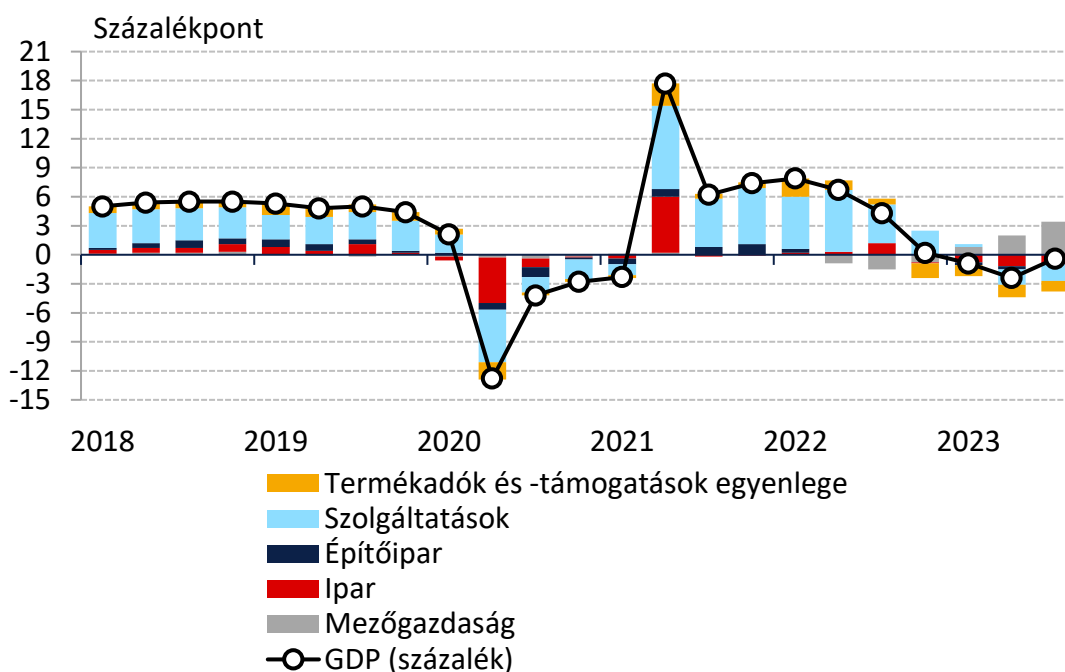
4. ábra: A felhasználási tételek hozzájárulása a GDP 2023. harmadik negyedévi éves változáshoz

Megjegyzés: *Közösségi fogyasztás a nonprofit intézményektől és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatásokkal együtt.

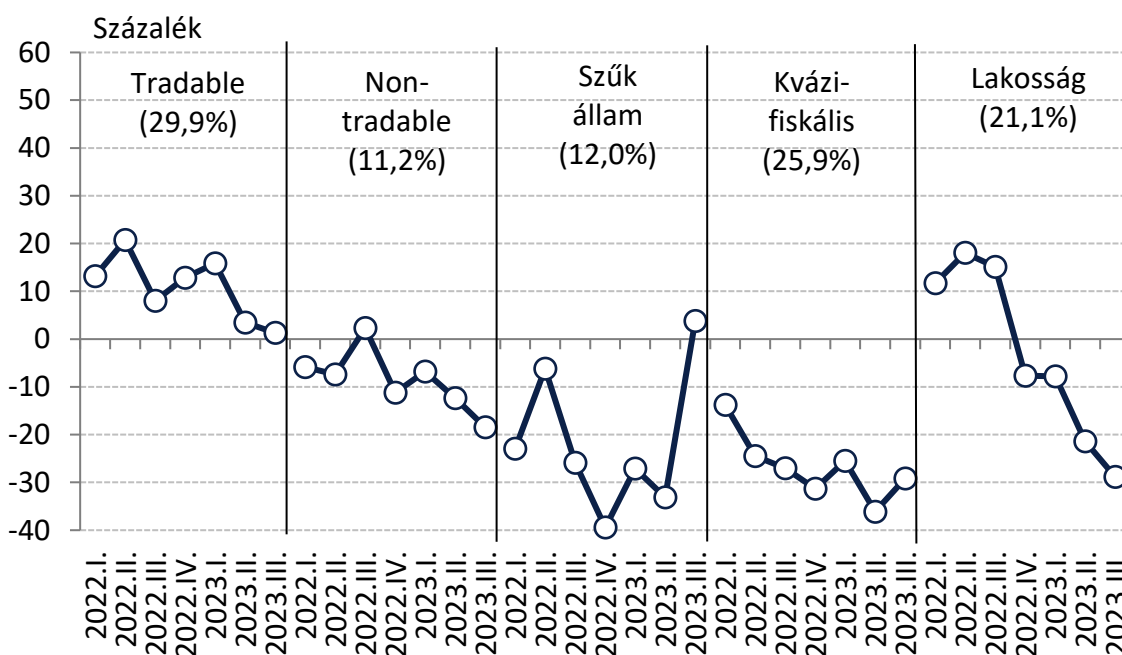
Forrás: KSH, MNB

5. ábra: A nemzetgazdasági ágak hozzájárulása a GDP 2023. harmadik negyedévi éves változáshoz

Forrás: KSH

6. ábra: Az egyes nemzetgazdasági szektorok beruházási teljesítményének éves változása

Megjegyzés: Zárójelben a teljes beruházáson belüli 2022-es súlyok szerepelnek. **Tradable:** Mezőgazdaság, Bányászat, Feldolgozóipar; **Non-tradable:** Építőipar, Kereskedelem, Vendéglátás, Kommunikáció, Pénzügyi tevékenységek; **Szűk állam:** Közigazgatás, Oktatás, Egészségügy; **Kvázi-fiskális:** Energetika, Vízellátás, Szállítás, Szakmai tudományos, műszaki és adminisztratív tevékenység, Művészet, szórakoztatás; **Lakosság:** Ingatlanügyletek. 2023. január 1-jétől korábban néhány állami tulajdonban lévő gazdasági társaság által ellátott feladatot központi költségvetési szerv vett át, így számos, korábban a vállalkozásokhoz sorolt szervezet került át a költségvetési szervek kategóriába. Az átsorolás a vállalkozások beruházási teljesítményét rontotta, míg a költségvetési szervek beruházásait növelte.

Forrás: KSH alapján MNB-számítás